

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

juducând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Sîrbu Lilia împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 11 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

Rusu Mihail xxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în satul xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 31.05.2018 – 10.12.2019;

Instanța de apel: 13.01.2020 – 11.02.2020;

Instanța de recurs: 10.07.2020– 26.01.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 10 decembrie 2019, Rusu Mihail, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și, în baza acestei Legi, a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. A fost soluțxxxxxată soarta corpurilor delictive.

A fost respinsă cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că:

Rusu Mihail la data de 23 martie 2018, în jurul orelor 10:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se în domiciliul propriu, situat în r-nul xxx, în rezultatul unui conflict cu cet. Xxxxxx, având scopul omorului acestuia, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intențxxxxxat a luat un cuțit de bucătărie de pe masă cu care i-a aplicat cet. Xxxxxx, o lovitură, în regiunea gâtului, provocându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxdin 11 aprilie 2018 plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga pe suprafața antero-laterală localizată în proiecția arterei carotide care face parte din categoria organelor cu funcție de o importanță vitală, leziune ce se califică ca vătămare corporală ușoară,

însă din cauzele independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul, și anume cet. Xxxxxx a rămas în viață din motiv că a intervenit imediat cet. Gheorghiu Nicolae care l-a scos pe Xxxxxx din casa agresorului și în scurt timp acestuia i-a fost acordat ajutor medical calificat urgent.

Acțiunile lui Rusu Mihail au fost încadrate în baza prevederile art. 27, art. 145 alin. (1) Cod penal, conform semnelor tentativa de omor intențxxxxxat, adică tentativa la omorul unei persoane, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul.

Cauza penală în prima instanță a fost examinată în ordinea procedurii generale.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Inculpatul Rusu Mihail prin care a solicitat audierea în ședința de judecată a părții vătămate Xxxxxx, totodată, luând în considerație vârsta înaintată a inculpatului și starea sănătății a solicitat modificarea pedepsei cu una mai blândă.

Ulterior la data de 24 decembrie 2019, inculpatul Rusu Mihail a mai înaintat o cerere de apel prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențxxxxxal.

În motivarea apelului a indicat faptul că, nu urmărea intenția de a-l omorî pe Xxxxxx ci doar să-i cauzeze dureri fizice pentru faptul că nu l-a anunțat că pleacă la muncă la nepoata sa.

3.2 Avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Rusu Mihail, prin care a solicitat audierea în ședința de judecată a părții vătămate Xxxxxx, a martorului Gheorghiu Nicolae, casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal de învinuire a lui Rusu Mihail Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal să fie încetat, Rusu Mihail să fie recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențxxxxxal cu dispunerea încetării cauzei în temeiul art. art. 30 alin. (1), (2), 441 alin. (1) lit. b) Cod Contravențxxxxxal.

În motivarea apelului depus a indicat că:

- pentru ca persoană să fie recunoscută culpabilă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal este necesar să fie probată intenția inculpatului de a comite omorul victimei;

- din probele material reținute de instanța de judecată, probe expuse în sentință, rezultă că la data de 23 martie 2018 victimei Xxxxxx i-au fost

cauzate de către inculpat vătămare corporală ușoară și anume plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător – tăietor și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată;

- probele enunțate supra nu demonstrează intenția inculpatului de a comite omorul victimei;

- instanța de judecată a concluzionat că inculpatul a acționat cu intenție directă de a cauza omorul victimei reieșind din declarațiile victimei depuse la urmărirea penală însă din acele declarații nu rezultă că la data de 23 martie 2018 inculpatul avea intenția de al omorî pe Xxxxxx;

- lipsa intenției inculpatului de a comite un act de omor rezultă și din declarațiile părții vătămate depuse în cadrul judecării cauzei;

- din declarațiile martorului ocular Gheorghiu Nicolae rezultă că inculpatul nu avea intenția de al omorî pe Xxxxxx, declarații depuse în ședință de judecată;

- reieșind din analiza probelor examinate în ședința de judecată consideră concluzia instanței că inculpatul a avut intenția să-l omoare pe Xxxxxx este bazată pe presupuneri, or probele nu demonstrează existența instanței de omor, iar acest fapt contravine prevederilor art. art. 8, 389 Cod de procedură penală;

- acțiunile inculpatului, urmează a fi catalogate ca acțiuni intenționate îndreptate spre cauzarea vătămarilor corporale, iar încadrarea lor juridică urmează a fi stabilită reieșind din gravitate vătămarilor pricinuite;

- susține că conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11 aprilie 2018 s-a constatat că lui Xxxxxx i-a fost pricinuită vătămare ușoară;

- consideră că reieșind din cele expuse supra acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate de pe art. 27, 145 alin. (1) Cod penal pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional;

- poziția că probele examinate nu confirmă existența intenției directe de a comite un omor intenționat, inclusiv și în cazul când instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, ar fi ajuns la concluzia că inculpatul a avut intenția de al omorî pe Xxxxxx, cauza urma a fi încetată cu recalificare acțiunilor inculpatului pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional;

- din declarațiile părții vătămate și a martorului Gheorghiu Nicolae rezultă că inculpatul i-a aplicat lui Xxxxxx o lovitură cu cuțitul după ce partea vătămată a fost scoasă de către Gheorghiu Nicolae din casa

inculpatului. Consideră că în cazul dat urma a fi trasă o atenție deosebită asupra faptului ce anume s-a petrecut după ce inculpatul l-a lovit cu cuțitul pe partea vătămată. În sentință instanța de judecată nu a dat nici o analiză acestui fapt. Instanța de judecată urma să constate și să aprecieze minuțios factorii ce l-au împiedicat pe inculpat să-și ducă intențiile până la capăt, dacă astfel de factori au existat;

- prezența martorului Gheorghiu Nicolae în timpul conflictului nu poate fi apreciată ca un factor ce l-a împiedicat pe inculpat să-și realizeze intențiile, or acest factor nu l-a împiedicat să aplice lovitura cu cuțitul. Din probele acumulate la urmărirea penală și examinate în ședință de judecată, rezultă doar că Gheorghiu Nicolae a ajutat pe Xxxxxx să iasă din casa inculpatului;

- nici o probă nu demonstrează faptul că partea vătămată, or martorul Gheorghiu Nicolae, ar fi întreprins careva măsuri de a se opune acțiunilor intenționate ale inculpatului;

- nici o probă nu indică că inculpatul, după aplicarea loviturii cu cuțitul, și-a manifestat prin careva acțiuni intenția de a-și atinge scopul pe care l-ar fi avut, adică omorul lui Xxxxxx

- neavând o probă contrarie, presupune că inculpatul a renunțat benevol la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat prin încetarea acțiunilor îndreptate nemijlocit spre săvârșirea amorului;

- la materialele cauzei se regăsește o probă-procesul verbal de audiere suplimentară a martorului Gheorghiu Nicolae din 18 mai 2019(f.d.80), care nu este clar din ce motive nu s-a regăsit în rechizitoriul întocmit de partea acuzării și nici nu a fost examinată și apreciată în ședință de judecată. Consideră că proba nominalizată confirmă, că inculpatul nu a avut intenția de a comite un omor, or cel puțin a refuzat benevol să-și ducă intenția până la capăt.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat, din 11 februarie 2020, au fost admise apelurile depuse de avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Rusu Mihail și de către inculpat, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

A fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Rusu Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional intentat în privința lui Rusu Mihail pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional, deoarece termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat.

A fost soluțxxxxxată soarta corpurilor delictive.

Cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei – au fost trecute în contul statului.

4.1 În motivarea soluției instanța de apel a mențxxxxxat că, sarcina probei revine procurorului și organului de urmărire penală, motiv pentru care interpretarea probelor se face în fiecare etapă a procesului penal, concluziile unui organ judiciar nefiind obligatorii și definitive pentru următoarea fază a procesului.

Verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, instanța de apel a conchis că prima instanță neîntemeiat a recunoscut pe inculpatul Rusu Mihail vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând incorect acțiunile acestuia în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, eronat pronunțând sentința de condamnare.

Instanța de apel a reținut că sentința nu corespunde rigorilor legislației procesual penale în vigoare, deoarece fapta inculpatului Rusu Mihail nu întrunește elementele componenței infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod Penal, ci constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin.(2) Cod Contravențxxxxxal.

La această concluzie, instanța de apel a ajuns ținând cont de prevederile art. art. 27, 99-101 ale Codului de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, dându-le apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerând că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția lui Rusu Mihail în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod Contravențxxxxxal.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că învinuirea adusă inculpatului de comiterea infracțiunii, tentativă de omor prin ansamblu probatoriu administrat în cauză, nu și-a găsit confirmarea și că prima instanță incorect a dat apreciere ansamblului probatoriu și eronat a ajuns la soluția privind stabilirea vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate și condamnarea lui.

Concluzia instanței de fond că „în speță, inculpatul Rusu Mihail, având scopul omorului cet. Xxxxxx, l-a înfipt pe ultimul cu cuțitul în regiunea gâtului, însă acesta nu și-a produs efectul din motiv că a intervenit imediat cet. Gheorghiu Nicolae, care l-a scos pe Xxxxxx din casa agresorului și în scurt timp acestuia i-a fost acordat ajutor medical calificat urgent”), nu a fost susținută de către instanța de apel. Chiar dacă în speță conform declarațiilor părții vătămate Xxxxxx și martorului Marin Xxxxxx, care este

fratele părții vătămate, rezultă că cu două zile înainte de cazul cercetat pe prezenta cauză, inculpatul Rusu Mihail l-a amenințat pe partea vătămată că „îi va tăia gâtul”, instanța de apel a considerat că aceste circumstanțe urmau să fie apreciate nu doar în context și coraport cu acțiunile săvârșite la data de 23 martie 2018, când Rusu Mihail l-a împuns cu cuțitul pe Xxxxxx în regiunea gâtului. Prima instanță urma să aprecieze circumstanțele cazului produs prin prisma tuturor acțiunilor participanților și să formuleze o concluzie certă fără dubii, că inculpatul a avut scopul să-l omoare pe Marin Tudor, premeditat a pregătit săvârșirea acestei infracțiuni. În cazul în care scopul nu a fost dus pînă la capăt, motivele trebuie să fi fără dubii veritabile independente de voința făptuitorului, ceea ce în speță nu s-a stabilit.

Instanța de apel a indicat la caz că latura obiectivă a omorului se realizează prin uciderea unei persoane, adică prin orice activitate ilegală care pricinuieste moartea unui om. În speță, prin probele cercetate, din materialele cauzei nu rezultă cu certitudine că inculpatul Rusu Mihail, în virtutea unor amenințări expuse telefonic, conform declarațiilor martorului Marin Xxxxxx, a pregătit și și-a realizat intenția sa de omor al cet. Xxxxxx.

Analizând declarațiile martorului, a părții vătămate și inculpatului, instanța de apel a dedus că acestea sunt în coroborare, nu conțin divergențe, nu sunt în contradicție cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale sau în prima instanță, și în ansamblu demonstrează lipsa intenției inculpatului de a săvârși infracțiunea de omor.

Instanța de apel nu a reținut la caz concluzia primei instanțe care a indicat că acțiunile infracționale ale lui Rusu Mihail au fost curmate de martorul Gheorghiu Nicolae, or, ultimul în instanța de apel a declarat în mod expres că „inculpatul după ce a lovit partea vătămată cu cuțitul și a văzut sânge, s-a speriat”, faptul dat a fost confirmat și de partea vătămată Xxxxxx care la fel a declarat că „după lovitură, Rusu Mihail s-a speriat și a aruncat cuțitul, /.../el nu a încercat să ne oprească”.

În acest context instanța de apel a considerat că sunt notabile circumstanțele cauzei, care confirmă faptul apariției a unui conflict spontan între inculpatul Rusu Mihail și partea vătămată Xxxxxx, în rezultatul cărui, primul după ce a început să se certe cu Xxxxxx, a luat cuțitul care stătea pe masă și i-a aplicat o lovitură ultimului în regiunea gâtului, care se califică prin raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11.04.2018 ca o vătămare corporală ușoară.

Instanța de apel a stabilit că prima instanță eronat a concluzionat că „analizând în cumul declarațiile celor audiați în cadrul ședinței de judecată cu probele anexate la materialele cauzei penale, ajunge la concluzia,

că vina inculpatului Rusu Mihail XXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27,145 16 alin.(1) Cod penal se dovedește și prin următoarele materiale ale dosarului penal, examinate în cadrul ședinței de judecată”.

Însăși faptul că după ce inculpatul a aplicat lovitura, Gheorghiu Nicolae a scos partea vătămată din casă și a contactat ajutorul medical. Drept urmare partea vătămată a rămas în viață, nicidecum nu poate fi apreciat ca circumstanțe că intenția de omor a inculpatului nu a fost dusă la capăt din motive independente de voința sa, pentru a califica fapta inculpatului ca tentativă de omor.

Instanța de apel a reiterat că declarațiile date de către partea vătămată, sau martorul Gheorghiu Nicolae în ședința de judecată a instanței de apel nu pot fi apreciate ca contradictorii celor date anterioare, întrucât în instanța de apel au fost înaintate întrebări suplimentare și de concretizare a unor circumstanțe care nu au fost ridicate anterior.

În cadrul judecării cauzei în instanța de apel a stabilit cu certitudine că Rusu Mihail la data de 23 martie 2018, în jurul orelor 10:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se în domiciliul propriu, situat în r-nul XXXXXX, în rezultatul unui conflict cu cet. XXXXXX, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intențxxxxxat a luat un cuțit de bucătărie de pe masă cu care i-a aplicat cet. XXXXXX, o lovitură, în regiunea gâtului, provocându-i o plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga, leziune ce se califică ca vătămare corporală ușoară, care a provocat dereglarea de scurtă durată a sănătății ultimului.

Instanța de apel concluzxxxxxat că acțiunile intențxxxxxate ale inculpatului Rusu Mihail constituie faptă contravențxxxxxală prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențxxxxxal, conform indicilor: „Vătămarea intențxxxxxată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății”.

Instanța de apel, a mai reținut că, Rusu Mihail nu poate fi supus răspunderii contravențxxxxxale și urmează a se înceta procesul contravențxxxxxal pe art. 78 alin. (2) Cod contravențxxxxxal, deoarece termenul prescripției tragerii la răspundere contravențxxxxxală a expirat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care invocând temei pentru recurs *pct. 6, si 12* a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

5.1 În susținerea cererii de recurs, procurorul a menționat următoarele aspecte:

- instanța de apel nu a dat o analiză a fiecărei probe prezentate de către acuzare, nu le-a apreciat, conform art. 101 Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a analizat și nu a apreciat în mod cuvenit declarațiile făcute de către partea vătămată Rusu Mihail și a martorului Gheorghiu Nicolae în prima instanță și la urmărirea penală, așa cum a făcut prima instanță;

- nici într-un fel nu este argumentată soluția instanței de apel privind reținerea ca fiind veridice a declarațiilor depuse de partea vătămată și martorul Gheorghiu Nicolae în instanța de apel și nu a celor din cadrul urmăririi penale și examinării cauzei de către prima instanță;

- declarațiile persoanelor nominalizate depuse la urmărirea penală și în prima instanță nici nu a fost supuse analizei și aprecierii de către instanța de apel, în pofida faptului că acuzarea a făcut referirea anume la aceste declarații și a solicitat ca ele să fie luate în considerație la emiterea deciziei;

- instanța de apel în decizia sa supune analizei numai declarațiile părții vătămate și a martorului, care au fost audiați în instanța de apel, fără se expune asupra declarațiilor acestora depuse la urmărirea penală și în prima instanță, precum și asupra declarațiilor martorilor Marin Xxxxxx, Vîlcu Ecaterina, Cernenchi Liliana, care au confirmat faptul existenței amenințărilor din partea inculpatului de a-l omorî pe partea vătămată, faptul că după cele comise partea vătămată a fost lăsată singură afară să moară și comportamentul inculpatului, care după cele comise nici nu a încercat să-i acorde ajutor victimei, fiind sigur că după lovitura acestuia în zona vitală cet. Xxxxxx va deceda, precum și a probelor prezentate de către partea acuzării, adică instanța a avut o poziție unilaterală, nemotivată și tendențioasă;

- instanța de apel nu a analizat în mod corespunzător unele circumstanțele, după cum urmează: obiectul care a fost folosit de către inculpat pentru comiterea infracțiunii, și anume cuțitul care reprezintă un obiect care, fiind aplicat, poate cauza moartea unei persoane și în cazul dat putea să survină decesul lui Xxxxxx. Loviturile au fost aplicate de către Rusu Mihail în regiunea vitală a corpului uman- gâtul, ce se confirmă și prin raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11.04.2018 prin care s-a constatat că plaga înțepat-tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga pe suprafața antero-laterală este localizată în proiecția arterei carotide și face parte din categoria

organelor cu funcție de o importanță vitală. Obiectul folosit de către inculpatul Rusu Mihail și partea corpului care a suferit leziunile corporale indică asupra pericolului care putea fi provocat părții vătămate Xxxxxx, ceea ce dovedește că făptuitorul a acționat anume cu intenția de omor;

- reieșind din declarațiile părții vătămate Xxxxxx și martorului Gheorghiu Nicolae date la urmărirea penală, după ce inculpatul i-a aplicat părții vătămate o lovitură cu cuțit acesta imediat a fost scos afară de către Gheorghiu Nicolae. Astfel, rezultă că, decesul lui Xxxxxx nu a survenit din cauze independente de voința inculpatului, și anume de faptul că martorul a reușit repede să-l scoată pe Xxxxxx afară și să părăsească locul infracțiunii;

- comportamentul inculpatului Rusu Mihail, care, reieșind din poziția instanței de apel nu a avea intenția de a-l omorî pe Xxxxxx, după cele comise nici nu a încercat să acorde un ajutor părții vătămate, deoarece era sigur că ea va deceda după lovitură cu cuțitul în regiunea gâtului. Reieșind din declarațiile martorului Vîlcu Ecaterina audiată în instanța de fond: «...Xxxxxx era căzut jos, era de sânge și se ținea cu mina de gât, dînsul era singur. Marin A. a reușit să-i spună că Rusu Mihail l-a tăiat la gât. Motivul nu i l-a spus. Pe Rusu Mihail și pe Gheorghiu N. nu i-a văzut”.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Nemerenco Veaceslav, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, considerând corecte constatările instanței de apel.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12 Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de

apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări.

Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, reieșind din conținutul deciziei atacate nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului în rechizitoriu, nefiind clar care probe au fost puse la baza deciziei de recalificare a acțiunilor inculpatului și care au fost respinse, a supus insuficient analizei declarațiile părții vătămate și a martorului, care au fost audiați în instanța de apel, fără a se expune asupra declarațiilor acestora depuse la urmărirea penală și în prima instanță, nu s-a referit într-un mod incontestabil dacă acțiunile inculpatului au fost sau nu îndreptate anume spre curmarea vieții părții vătămate Xxxxxx, ținând cont de faptul că acesta la aplicarea loviturii părții vătămate a folosit un cuțit, aplicând lovitura în regiunea organelor vitale, precum nu s-a referit, reieșind din circumstanțele reale constatate, la cauzele pe care le-a apreciat ca fiind produse independent de voința făptașului care la rândul său l-ar fi împiedicat să-și ducă intenția până la capăt.

Colegiul penal observă și caracterul contradictoriu a soluției adoptate, or, constatând, că *Rusu Mihail în rezultatul unui conflict cu cet. Xxxxxx, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat a luat un cuțit de bucătărie de pe masă cu care i-a aplicat cet. Xxxxxx, o lovitură, în regiunea*

gâtului, provocându-i o plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga, leziune ce se califică ca vătămare corporală ușoară, care a provocat dereglarea de scurtă durată a sănătății ultimului, concluzxxxxxează că, inculpatul a renunțat benevol la comiterea omorului cet. Xxxxxx, deoarece după aplicarea loviturilor asupra părții vătămate Xxxxxx, inculpatul a aruncat cuțitul și nu a împiedicat partea vătămată să iasă din casă, ba mai mult, după cum a declarat martorul Gheorghiu Nicolae, Rusu Mihail Xxxxxx chiar s-a ferit din calea lor când aceștia au ieșit afară, fapt confirmat prin procesul-verbal de audiere suplimentară a martorului.

De asemenea lipsește aprecierea amplă a declarațiile martorilor Marin Xxxxxx, Vîlcu Ecaterina, Cernenchi Liliana, inclusiv în partea în care este mărturisit că, inculpatul după aplicarea loviturii cu cuțitul părții vătămate în regiunea gâtului nu a reacțxxxxxat în nici un fel pentru a-i acorda primul ajutor, iar la sosirea vecinilor Vîlcu Ecaterina, Cernenchi Liliana alertate de către Xxxxxx, la sosirea ambulanței inculpatul nu era prezent, deși, aceste momente au fost elucidate de către prima instanță.

Instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele procurorului precum că „ *obiectul cu care a fost comisă infracțiunea (cuțitul), putea comite moartea persoanei. Lovitura a fost aplicat într-un loc vital pentru corpul uman, și anume în regiunea gâtului*”.

Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel, rejudecând cauza nu a motivat suficient decizia și nu a abordat suficient probele prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, nu le-a analizat separat și în coroborare, pronunțând concluzie nemotivată suficient pentru a conchide *încetarea procesului penal privind învinuirea lui Rusu Mihail Xxxxxx de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențxxxxxxal, fapt care, în opinia Colegiului constituie temei de casare prin prisma pct. 6) și 12 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ne fiind rezolvat fondul cauzei.*

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu și-a motivat suficient decizia și nu a abordat suficient baza probatorie, lăsând-o fără o apreciere completă și multilaterală, fapt care, în opinia Colegiului indică la nerezolvarea fondului cauzei, iar erorile mențxxxxxate supra sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12 Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și sunt temei de recurs.

Aplicabile la caz sunt practicile CtEDO care mențxxxxxează că, judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază deciziile, căci numai astfel, un acuzat poate exercita căile de atac

prevăzute de legislația națională. Instanța europeană a subliniat că „motivarea unei decizii judiciare este strâns legată de preocupările privitoare la asigurarea desfășurării unui proces echitabil, aceasta permițând respectarea dreptului la apărare. Motivarea este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o pază împotriva arbitrarului.” (cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel nu a verificat toate aspectele învinuirii, iar probele nu au fost minuțios analizate. Instanța de apel nu a descris explicit din care considerente probele administrate dovedesc în acțiunile inculpatului fapta de *vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății*, or, aceleași probe sunt puse la baza învinuirii de *tentativă de omor*.

Pe lângă cele deja menționate, problema de drept rămasă nesoluționată în această cauză, inclusiv în cel de al doilea set al procedurilor desfășurate de instanța de apel, rămâne a fi *încadrarea juridică* a faptei imputabile inculpatului, care are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

În jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia.

Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul penal lărgit face trimitere la dispozițiile art. 6§3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzăției” aduse persoanei deferite judecării. Principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

În sensul art. 297 Cod de procedură penală, rechizitoriul, este actul de sesizare a instanței de judecată, care este compus din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal dacă se constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu

încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

În completarea ultimei sintagme de mai sus, urmează de concretizat că, prin „încadrarea juridică” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se mențxxxxează în art. 113 din Codul penal.

Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, nefiind oferite răspunsuri la toate chestiunile importante pentru justa soluțxxxxxare a cauzei.

Pe cale de consecință, erorile admise de către instanța ierarhic inferioară nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Având în vedere cele expuse, Colegiul penal lărgit este convins că chestiunile abordate mai sus, și asupra cărora instanța de apel trebuia să se pronunțe atunci când a conchis asupra *concluziei că învinuirea adusă inculpatului de comiterea infracțiunii, tentativă de omor prin ansamblu probatoriu administrat în cauză, nu și-a găsit confirmarea, și a decis anularea hotărârii de condamnare dată de către prima instanță*, or aceasta nu a examinat cauza în mod obiectiv, complet și multilateral.

În rezumat la cele mențxxxxxate supra, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor cu indicarea probelor care direct și concret

determină învinuirea inculpatului Rusu Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și în concluziile sale să prezinte raționamentele legale și întemeiate care au stat la baza răsturnării soluției de condamnare.

În aceste împrejurări, erorile comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond.

Din atare considerente, încălcările enunțate determină incontestabil concluzivitatea necesității de a casa decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte și întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12 Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, să le dea o apreciere corespunzătoare cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe în parte examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către a procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează total decizia Colegiului

judiciar al Curții de Apel Comrat din 11 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Rusu Mihail Xxxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 februarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena